

RAkenteellisen
KEhittämisen
Tukena
TIetohallinto

Korkeakoulujen ja
opetus- ja
kulttuuriministeriön
yhteinen
tietohallintohanke,
jota CSC koordinoi

Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto: Tietosuojaseloste, looginen rekisteri

SYNERGIA 7.5.2014

Mariikka Kekäläinen, Raine Rapo

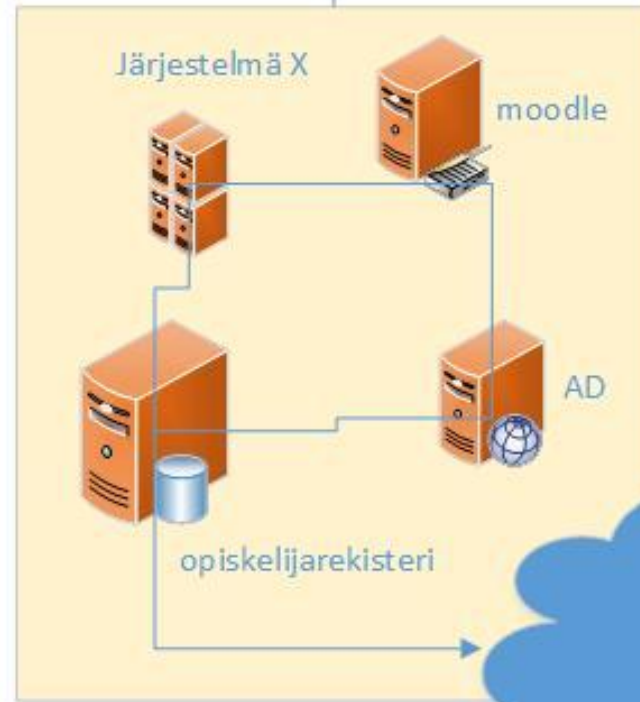

Looginen rekisteri

- Lain (HetiL 3 §) määrittämä henkilörekisteri on looginen rekisteri
- Lakiin perustuvat tiedonluovutukset ovat osa loogista rekisteriä
- Tulkintamme mukaan samaan loogiseen rekisteriin kuuluvat sekä opiskelijatietorekisteri sekä laajennetut osat (kts. kuva)

LOGGINEN
REKISTERI

Korkeakoulun
hallinnoimat järjestelmät

YTHS

LYRA

internet

korkeakoulujen
valtakunnallinen
tietovaranto

Tilastokeskus ja muut
lain määrittelemät
tiedonluovutukset

Tietosuoja- vai rekisteriseloste

- Rekisteriseloste
 - perustuu henkilötietolain 10 §:än
 - määrittellään ”riittävän yksityiskohtaisesti”, mitä tietoja rekisteri sisältää, kuka on rekisterinpitäjä, tietojen luovutukset, tiedonlähteet ym.
 - avoimuuden periaate
- Tietosuojaseloste
 - perustuu henkilötietolain 24 §:än
 - ”laajennettu rekisteriseloste”
 - lisätty rekisteröidyn oikeuksia käsittelevä osuus

Esimerkkejä

- http://www.oulu.fi/sites/default/files/oodin_rekisteriseloste.pdf
- <http://www.metropolia.fi/rekisteriselosteet/opetushallinto/>
- <https://www.utu.fi/fi/Opiskelu/ilmoittautuminen/Sivut/Tietosuojaseloste.aspx>
- <http://www.vr.fi/fi/index/asiakaspalvelu/tietosuoja/tietosuojaseloste.html>

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet lain näkökulmasta

- Korkeakoulun opintorekisterin rekisterinpitäjä on aina korkeakoulu, ei tiedekunta, laitos tms.
- Rekisterinpitäjä vastaa rekisteriselosteen laatimisesta ja saatavilla pitämisestä (HetiL 10§)
- Rekisterillä aina vastuutaho ja yhteyshenkilö

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvoitteet lain näkökulmasta

- Henkilötietojen käsittelyssä tulee noudattaa lain nojalla huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa (HetiL 5 §)
- Kenenkään yksityisyyttä ei saa perusteettomasti vaarantaa.

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet lain näkökulmasta

- Henkilötietojen käsittelyn tulee olla kaikissa tapauksissa asianmukaista rekisterinpitäjän toiminnan kannalta (HetiL 6 §).
- Kerättävien henkilötietojen käsittelytarkoitus tulee määritellä (HetiL 6 §).

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvoitteet lain näkökulmasta

- Henkilötiedot tulee suojata asiattomalta pääsylvä tai tietojen hävittämislä, muuttamiselta, luovuttamiselta, siirtämiseltä tai muulta laittomalta käsittelyltä (HetiL 32 §)
- Tietoturvala huolehtiminen

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet lain näkökulmasta

- Salassapito (JulkL 24 §)
 - velvollisuus asiakirjan salassapitoon
 - vaitiolovelvollisuus
 - tietojen hyväksikäyttökielto

Rekisteröidyn oikeudet: Tarkistusoikeus (Hetil 26 §)

- Jokaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus tiedon etsimiseksi tarpeelliset seikat ilmoitettuaan saada tietää, mitä häntä koskevia tietoja henkilörekisteriin on talletettu tai, ettei rekisterissä ole häntä koskevia tietoja
- Korkeakoulujen valtakunnallisessa tietovarannossa säilytetään kopioita osasta korkeakoulun opiskelijarekisterin tiedoista
- Ei muodosta erillistä rekisteriä

Rekisteröidyn oikeudet: Tietojen tarkistus- ja korjausoikeus

- Miten toimitaan siinä tapauksessa, jos henkilö haluaa tarkistaa tietonsa myös korkeakoulujen valtakunnaisen tietovarannon osalta (HetiL 26 §)?
 - Tarvitaanko tällaista tarkistusoikeutta?
 - Riittävätkö nykyiset CSV-aineistot?
 - Vai tarvitaanko erillinen käytäntö?
- Pyynnön on tullava korkeakoululta, joka välittää tiedon eteenpäin

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet lain näkökulmasta

- Virheettömyysvaatimus (HetiL 9.2 §)
- Vanhentuneen tai virheellisen tiedon poistaminen, virheellisen tiedon leviämisen estäminen (HetiL 29 §)
- Opiskelija ei voi vaatia poistettavaksi opintosuoritustietoja rekisteristä

Rekisteröidyn oikeudet: Tietojen tarkistus- ja korjausoikeus

- Tietojen pitäisi olla samat sekä opiskelijarekisterissä, että tietovarannossa
- Opiskelijan oikeusturva
- Korkeakoulujen tiedonkeruut (tulosraportit)

Rekisteröidyn oikeudet: Tietojen tarkistus- ja korjausoikeus

- Korkeakoulujen omat löydöt ja huomiot virta@csc.fi -ositteeseen
- Tietovarannon tietosisällön laatua lähdetään parantamaan nyt, kun 1. vaihe eli tuotantoon otto on onnistuneesti ohi

Rekisteröidyn oikeudet: Tietojen tarkistus ja korjausoikeus

- Jos “bugi” onkin tietovarannossa
- Pyritään estämään automaattisilla ja manuaalisilla tarkistuksilla
- Tarkistusraportit ja tiedon hyödyntäminen, mm. Tilastokeskuksen tiedonkeruut

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet lain näkökulmasta

- Rekisteröidyllä on oikeus kieltää rekisterinpitäjää käsittelemästä häntä itseään koskevia tietoja suoramainontaa, markkinatutkimusta, sukututkimusta yms. varten (HetiL 30 §)
- Rekisterinpitäjän informoitava rekisteröityä kiello-oikeudesta ja sen toteuttamistavasta (HetiL 24 §) henkilötietoja kerätessä.

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet VAHTI-ohjeiden näkökulmasta

- VAHTI ohjeissa kiinnitetään huomiota organisaation tietoturvakäytäntöihin. Kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin
 - Raportointi- ja dokumentointikäytännöt
 - Pääsynvalvonta ja käyttöoikeuksien hallinta
 - Tietojärjestelmien toipuminen häiriötilanteesta
 - Tietojärjestelmien kehityksen ja ylläpidon hallinta
 - Tietoturva

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet VAHTI-ohjeiden näkökulmasta

- Tietojärjestelmän tietoturva voidaan auditoida perus -, korotetulle - tai korkealle tasolle
 - perustaso: Tietojärjestelmä noudattaa hyviä käytäntöjä ja suomen lakia
 - korotettu taso: Dokumentoinnin on oltava kattavampaa ja se on tarkistettava säännöllisesti, järjestelmän toimintaa seurataan jatkuvasti, kriisitilanteisiin ollaan varauduttu, perustasoa yksityiskohtaisempia vaatimuksia mm. lokitietojen käsittelystä

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet VAHTI-ohjeiden näkökulmasta

- korkea taso: Järjestelmien seuranta - ja tietoturvakäytännöt tiukemmat
- Korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto noudattaa korotetun tason ohjeita ja vaatimuksia.

Rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet VAHTI-ohjeiden näkökulmasta

- Oletko (rekisterin pitäjänä) tietoinen organisaatiosi tietoturvakäytännöistä?
 - Ymmärtävätkö rekisterin käyttäjät omat velvollisuutensa ja vastuunsa?
 - Mitä teet kun epäilet tietomurtoa järjestelmään?
 - Tarkistetaanko käyttöoikeudet säännöllisesti?
 - Säilytetäänkö käsittelyssä olevaa tietoa turvallisesti?
 - Ovatko rekisteri- ja tietoturvaselosteet ajan tasalla?